

STERILISATIE BIJ DE MAN

In overleg met uw huisarts heeft u besloten een sterilisatie te ondergaan. In deze folder geeft het Spijkenisse Medisch Centrum u algemene informatie over sterilisatie (= vasectomie) bij de man. Wij adviseren u deze informatie zorgvuldig te lezen. Indien voor u van toepassing zullen aanvullingen en/of wijzigingen op deze algemene informatie altijd door uw behandelend arts aan u worden meegedeeld.

Algemeen

Er zijn verschillende mogelijkheden om zwangerschap te voorkomen.

Tijdelijke voorbehoedmiddelen zijn de anticonceptie pil, het condoom en het spiraaltje. Sterilisatie is een definitieve anticonceptie methode en is in principe niet meer te herstellen. Een sterilisatie is dan ook alleen een goede keuze wanneer u zeker weet dat u geen kinderen (meer) wilt.

Bij een sterilisatie worden de zaadleiters onderbroken, waardoor wordt voorkomen dat zaadcellen het zaadvocht kunnen bereiken. Bij geslachtsgemeenschap zal dan alleen zaadvocht zonder zaadcellen vrijkomen, waardoor geen bevruchting kan plaatsvinden. Het is een eenvoudige ingreep en heeft geen invloed op uw seksuele leven. Sterilisatie is een zeer veilige en betrouwbare vorm van anticonceptie in vergelijking met tijdelijke voorbehoedmiddelen.

Vergoeding

Een sterilisatie is niet opgenomen in het basispakket van de zorgverzekering, wel in de meeste aanvullende pakketten. Wij

adviseren u vooraf contact op te nemen met uw zorgverzekeraar om na te gaan in hoeverre de kosten voor deze ingreep voor u worden vergoed.

Vorbereiding op de sterilisatie

De behandeling kan zowel op de behandelpolikliniek als op de operatiekamer (in dagbehandeling) worden uitgevoerd. Uw behandelend arts bespreekt met u op welke manier en plaats de behandeling bij u plaatsvindt.

Wij verzoeken u op de dag van de sterilisatie een strak zittende onderbroek of zwembroek mee te nemen naar het ziekenhuis.

Wij adviseren u vervoer naar huis te regelen. Zelf autorijden na de ingreep wordt afgeraden.

Om infectie te voorkomen, vindt de sterilisatie onder steriele omstandigheden plaats. U dient daarom **de dag vóór de ingreep** de balzak helemaal te scheren. De beharing op de onderbuik hoeft u niet weg te scheren.

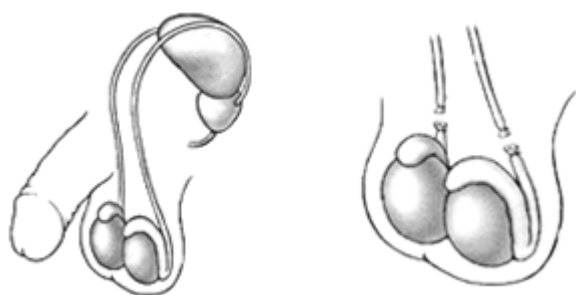
Op de behandelpolikliniek

De behandeling op de behandelpolikliniek (route 99) vindt plaats onder plaatselijke verdoving en u hoeft niet nuchter te zijn. Vertel uw behandelend arts in ieder geval vóór de behandeling

- of u allergisch bent voor bepaalde medicijnen.
- welke medicijnen u gebruikt (met name bloedverdunners of insuline).
- of u epilepsie of een andere aandoening heeft.
- of u een hartafwijking en/of hartgebrek heeft.

Wij verzoeken u uw patiëntenkaart mee te nemen op de dag van de behandeling en een actueel medicatieoverzicht, dat verkrijgbaar is bij uw apotheek. Wij adviseren u niet knellende en makkelijk zittende kleding te dragen en geen sieraden te dragen en/of waardevolle spullen mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor diefstal, vermissing of beschadiging van uw eigendommen.

De sterilisatie

De sterilisatie vindt plaats onder (plaatselijke) verdoving en wordt uitgevoerd door één van de urologen. Na het desinfecteren van de balzak, krijgt u bij behandeling via een plaatselijke verdoving een injectie in de huid van de balzak.

Vervolgens maakt de behandelend arts op de plaats van de verdoofde huid een kleine snede van circa 1,5 centimeter, waarna de zaadleider wordt vrijgemaakt. Dit kan een trekkend en/of pijnlijk gevoel in de lies of onderbuik geven omdat aan de zaadleider, die door het lieskanaal loopt, wordt getrokken. De zaadleider wordt doorgesneden en ongeveer 1 centimeter wordt verwijderd. De uiteinden worden met een draadje afgesloten, zodat de zaadcellen niet meer door de zaadleider kunnen. Het wondje in de huid wordt gesloten met een hechting, die er na ongeveer 10 tot 14 dagen vanzelf uitvalt en dus niet verwijderd hoeft te worden.

Dezelfde procedure vindt plaats aan de andere zijde.

De hele ingreep duurt ongeveer 15 minuten. Na de ingreep kunt u direct naar huis.

Op de operatiekamer

In uitzonderlijke gevallen kan een sterilisatie niet via een plaatselijke verdoving worden uitgevoerd. Dit gebeurt als

- de zaadleiders niet goed in de balzak te voelen zijn. Dit kan soms het geval zijn als u in het verleden (vaak op kinderleeftijd) een operatie heeft ondergaan voor een niet ingedaalde teelbal.
- u er zelf de voorkeur aan geeft om de ingreep onder algehele narcose te ondergaan (bijvoorbeeld als u heel angstig bent voor prikken).

De sterilisatie wordt dan uitgevoerd op de operatiekamer. De behandeling op de operatiekamer vindt plaats in dagbehandeling via een ruggenprik of onder algehele narcose.

Ter voorbereiding doorloopt u een pre-operatief screeningstraject via de afdeling

Intake. U heeft gesprekken met een medewerker van de afdeling Intake, de anesthesioloog (= degene die u onder narcose brengt op de operatiekamer) en, indien u ook medicatie gebruikt, kan het zijn dat tevens een afspraak wordt gemaakt bij de ziekenhuisapotheker. Meer informatie over de voorbereiding kunt u lezen in de opnamegids, die u ontvangt bij uw afspraak op de afdeling Intake.

De behandeling is hetzelfde als op de behandelpolikliniek. Het enige verschil is de vorm van verdoving.

Na de behandeling wordt u naar de afdeling dagverpleging gebracht. Als u voldoende hersteld bent van de verdoving, zelf heeft geplast en zich geen complicaties voordoen, mag u naar huis.

De behandeling heeft plaatsgevonden onder verdoving. ***U mag daarom alleen onder begeleiding naar huis en niet zelf een voertuig besturen!*** Reizen per openbaar vervoer wordt afgeraden.

Na de ingreep

Na de ingreep worden pleisters op de beide wondjes aangebracht, die u na 2 dagen zelf kunt verwijderen. U mag de dag na de ingreep weer douchen. Na 5 dagen mag u eventueel weer in bad.

Wij adviseren u enkele dagen een strakke onderbroek of zwembroek te dragen.

Om een nabloeding te voorkomen, kunt u het de rest van de dag het beste rustig aan doen en de dag na de ingreep niet werken (tenzij u zittend (bureau)werk verricht).

Als de verdoving is uitgewerkt kan het gebied van de balzak en liezen pijnlijk

worden. U kunt hiervoor een pijnstiller innemen (bijvoorbeeld paracetamol, maximaal 4x daags 2 tabletten van 500 mg).

De meeste mannen kunnen hun werk enkele dagen na de ingreep hervatten, afhankelijk van de werkzaamheden. De eerste dagen na de operatie dient u zware werkzaamheden te vermijden. Gedurende 5 dagen mag u niet fietsen, sporten, zwemmen of zwaar tillen.

Geslachtsgemeenschap wordt in deze periode afgeraden.

Mogelijke complicaties

Een geringe blauwe verkleuring van de balzak en/of basis van de penis komt vaak voor (20-25%). Ook wat bloed- of vochtverlies uit de wondjes is niet verontrustend en gaat meestal vanzelf over.

Zelden treedt een nabloeding (4%) of wondinfectie (5%) op.

Een verharding of gevoeligheid van het wondgebied kan tot 6 maanden aanwezig zijn.

Pijn ná de ingreep komt wel vaak voor en gaat gepaard met een zeurend gevoel in de zaadballen of pijn tijdens het lopen. Meestal duurt dit slechts enkele dagen maar er zijn ook mannen die hier enkele weken last van hebben.

Tevens kan na de sterilisatie een gevoel van stuwung optreden. Dit kan leiden tot pijnlijke sensaties voorafgaand aan de zaadlozing. Dit komt echter zelden voor (2%) en is meestal tijdelijk.

U dient uw behandelend arts te waarschuwen indien

- u koorts krijgt (hoger dan 38.5°C).

- een sterke zwelling van de balzak optreedt.
- het wondje blijft bloeden.
- u uitermate veel pijn heeft.

U kunt hiertoe contact opnemen met de medewerkers van de polikliniek Urologie, die op werkdagen van 08.00 uur tot 16.30 uur bereikbaar zijn op telefoonnummer (0181) 65 83 89.

Op andere dagen en tijden kunt u contact opnemen met de medewerkers van de receptie van het Spijkenisse Medisch Centrum. Zij zijn 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar op telefoonnummer (0181) 65 88 88. De medewerkers verbinden u door met de dienstdoende arts-assistent, die u verder helpt.

Nadelige psychologische gevolgen van een sterilisatie zijn zeldzaam.

Controle na de sterilisatie

Indien nodig wordt een controleafspraak gemaakt bij uw behandelend arts.

Vruchtbaarheid

Na de ingreep bent u nog niet meteen onvruchtbaar. De eerste maanden na de ingreep komen bij de zaadlozing nog zaadcellen vrij omdat boven de afsluiting nog zaadcellen in de zaadleiters en zaadblaasjes aanwezig zijn.

Daarom dient u in deze periode nog een voorbehoedmiddel te blijven gebruiken!

Drie (3) maanden na de ingreep, waarin u tenminste 15-20 zaadlozingen moet hebben gehad, zijn alle levende zaadcellen meestal verdwenen.

Na deze periode èn 15-20 zaadlozingen wordt het zaadmonster onderzocht. Dit onderzoek is van essentieel belang voor het vaststellen van de onvruchtbaarheid.

U krijgt hiervoor van uw behandelend arts een potje mee voor het opvangen van het sperma.

Indien dit niet het geval is kunt u dit zelf ophalen bij het Afnamelaboratorium, route 75. U dient het potje binnen één uur na de zaadlozing naar het Afnamelaboratorium, route 75, te brengen voor onderzoek. Zie voor verdere informatie en instructies de folder *Onderzoek na sterilisatie bij de man* van het Klinisch Chemisch Laboratorium (KCL), te vinden op www.spijkenissemc.nl of vraag ernaar bij de assistente van uw behandelend arts.

Wanneer geen levende zaadcellen meer zichtbaar zijn in het zaadmonster, dan is de sterilisatie geslaagd en de behandeling ten einde. In dit geval kunt u stoppen met het gebruik van andere voorbehoedmiddelen.

Het kan voorkomen dat u meerdere keren een zaadmonster moet inleveren voordat de uitslag laat zien dat er geen levende zaadcellen meer aanwezig zijn. Soms (bij 2% van de gesteriliseerde mannen) duurt het een jaar voordat alle levende zaadcellen verdwenen zijn.

Wat verder van belang is om te weten

Aan een zaadmonster is met het blote oog niet te zien of iemand vruchtbaar is of niet. Na sterilisatie bestaat het sperma voornamelijk uit vocht van de zaadblaasjes en de prostaat.

Er bestaat een uiterst geringe kans, dat de uiteinden van de zaadleiters weer aan elkaar groeien en opnieuw doorgang (en dus vruchtbaarheid) ontstaat. Ook al laat controle van het zaadmonster zien dat geen levende zaadcellen meer aanwezig zijn, dan nog is hernieuwde vruchtbaar-

heid na langere tijd mogelijk. Dit komt bij ongeveer 1 op de 1000 mannen voor.

Het komt voor, dat in het zaadmonster toch steeds enkele levende zaadcellen aanwezig blijven. In overleg met uw behandelend arts dient dan eventueel opnieuw een sterilisatie plaats te vinden.

Sterilisatie is in principe een definitieve ingreep maar in voorkomende gevallen kan worden geprobeerd de sterilisatie ongedaan te maken.

Wie van de beide partners zich laat steriliseren is een persoonlijke keuze. Het voordeel van sterilisatie bij de man is dat het een relatief lichte ingreep betreft, die poliklinisch onder plaatselijke verdoving kan worden uitgevoerd.

Sterilisatie heeft geen enkele invloed op uw seksueel functioneren. De ingreep heeft geen gevolgen voor het mechanisme en het gevoel bij de zaadlozing. Na sterilisatie worden de zaadcellen, die nog steeds in de testikels worden gevormd, door het lichaam afgebroken.

Sterilisatie biedt geen enkele bescherming tegen seksueel overdraagbare aandoeningen zoals AIDS, chlamydia, gonorrhoe of syfilis.

Sterilisatie geeft geen grotere kans op prostaat- of zaadbalkanker.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering

Mocht u onverhoopt door ziekte of om andere redenen verhinderd zijn uw afspraak met uw behandelend arts na te komen, neemt u dan zo snel mogelijk contact op met de medewerkers van de polikliniek Urologie. Zij zijn op werkdagen van 08.00 tot 16.30 uur bereikbaar op telefoonnummer (0181) 65 83 89.

In uw plaats kan dan een andere patiënt worden behandeld. U kunt dan natuurlijk ook direct een nieuwe afspraak maken voor uzelf!

Tot slot

Mocht u na het lezen van deze algemene informatie nog vragen hebben, stelt u die dan gerust aan uw behandelend arts of de assistente van de polikliniek Urologie.

Voor meer informatie over de afdeling Urologie van het Spijkenisse Medisch Centrum en over urologische onderzoeken en behandelingen verwijzen wij u naar www.spijkenissemc.nl > specialisme Urologie.

Wij maken u er op attent, dat vergoeding van de kosten voor onderzoek of behandeling in het Spijkenisse Medisch Centrum afhankelijk is van uw zorgverzekeraar en de zorgpolis die u heeft afgesloten. Om verrassingen te voorkomen adviseren wij u contact op te nemen met uw zorgverzekeraar om na te gaan in hoeverre de kosten voor u worden vergoed.

Meer informatie leest u in de folder 'Ziekenhuiszorg: wat betaalt u?' op www.spijkenissemc.nl/folderoverzicht > item Algemeen en die tevens verkrijgbaar is bij de medewerkers van het ziekenhuis.

Kijk ook eens op www.dezorgnota.nl. Deze website biedt informatie over de zorgnota en de zorgkosten in het algemeen, geeft antwoord op veel gestelde vragen en geeft aan waar u met welke vraag terecht kunt.